

กมล สังข์เจย 2548: การรับรู้ของนักท่องเที่ยวต่อผลกระทบสิ่งแวดล้อมในแหล่งนันทนาการทางธรรมชาติ ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (อุทยานและนันทนาการ) สาขาอุทยานและนันทนาการ ภาควิชาอนุรักษ์วิทยา ปรธานกรรมการที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์อภรรณฐานะกาญจน์, Ph.D. 276 หน้า
ISBN 974-9838-02-5

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการรับรู้ของนักท่องเที่ยวต่อผลกระทบสิ่งแวดล้อมในแหล่งนันทนาการทางธรรมชาติ 9 ประเภท ได้แก่ แหล่งนันทนาการประเภทเกาะ ชายหาด น้ำตก ถ้ำ ลำน้ำ จุดชมวิว เส้นทางศึกษาธรรมชาติ ธรณีสัณฐาน และน้ำพุร้อน ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ผลกระทบสิ่งแวดล้อม และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ผลกระทบสิ่งแวดล้อม การเปลี่ยนแปลงประสบการณ์นันทนาการ ความพึงพอใจโดยรวม และความต้องการย้ายแหล่งนันทนาการ โดยใช้แบบสอบถามสำรวจความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวกลุ่มตัวอย่างจำนวน 900 คน จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ประกอบการวิเคราะห์การถดถอยพหุ การวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติก และการวิเคราะห์สหสัมพันธ์

ผลการศึกษา พบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ที่ไปเยือนแหล่งนันทนาการทั้ง 9 ประเภท รับรู้ว่าการเกิดผลกระทบสิ่งแวดล้อมในระดับปานกลาง และส่วนใหญ่รู้ดีกว่าผลกระทบสิ่งแวดล้อมดังกล่าวส่งผลเสียต่อประสบการณ์นันทนาการ อย่างไรก็ดี นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ยังรู้สึกพึงพอใจและต้องการกลับมาเยือนแหล่งนันทนาการเดิมอีกในอนาคต ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ผลกระทบสิ่งแวดล้อมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ประกอบด้วย ระยะเวลาที่นักท่องเที่ยวใช้ประกอบกิจกรรมนันทนาการ ความคาดหวังต่อสภาพแวดล้อม การได้ศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับระบบนิเวศ การได้พักผ่อนในบรรยากาศที่สงบ การได้ใช้พลกำลังในการประกอบกิจกรรมนันทนาการ การได้ผจญภัย/เสี่ยงภัย และการได้เยือนแหล่งนันทนาการใหม่ที่ไม่เคยเยือนมาก่อน ($F = 8.199$; $Sig = 0.000$; $Multiple R = 0.421$; $R^2 = 0.177$) การรับรู้ผลกระทบสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์กับการเปลี่ยนแปลงประสบการณ์นันทนาการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.087$; $Sig = 0.01$) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการกลับมาเยือนของนักท่องเที่ยว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ การรับรู้ต่อผลกระทบสิ่งแวดล้อม และความพึงพอใจโดยรวม (Goodness of Fit = 905.599 ; $\chi^2 = 188.562$; $df = 3$; $Sig = 0.000$; $R^2 = 0.283$) งานวิจัยครั้งนี้ ชี้แนะว่านักจัดการพื้นที่นันทนาการควรรวมเอาปัจจัยด้านการรับรู้ผลกระทบสิ่งแวดล้อมของนักท่องเที่ยวในประเมินขีดความสามารถในการรองรับของแหล่งนันทนาการ

ลายมือชื่อนิติศิต

ลายมือชื่อประธานกรรมการ

31 / ๓๓ / ๕๘

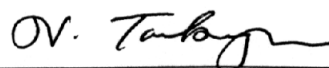
Kamon Sangchoey 2005: Perception of Tourists on Environmental Impacts in Nature-based Recreation Areas. Master of Science (Parks and Recreation), Major Field: Parks and Recreation, Department of Conservation. Thesis Advisor: Assistant Professor Noppawan Tanakanjana, Ph.D. 276 pages. ISBN 974-9838-02-5

The objectives of this research were to study perception of tourists on environmental impacts in 9 types of nature-based recreation areas including island, beach, waterfall, cave, river, viewpoint, nature-trail, geomorphology site, and hot spring; to determine factors influencing perception of tourists on environmental impacts; and to test the relationship between the perception, recreation experiential change, overall satisfaction, and visitor displacement. Questionnaires were used to collect data from 900 tourists who visited the recreation areas. The survey data were analyzed by descriptive statistics, Multiple Regression Analysis, Logistic Regression Analysis and Correlation Analysis.

The study found that most tourists perceived that level of environmental impacts within nature-based recreation areas were moderate and those impacts negatively impact their recreation experience. However, the majority of tourists still satisfied with their visit to the areas and wanted to revisit the areas in the future. Hypothesis testing found that factors significantly influenced perception of tourists on environmental impacts were length of stay within the areas, tourists' expectation on the environment, desired experience in nature learning, desired experience in relaxing, desired experience in physical exercise, desired experience in risk taking, and desired experience in exploring new recreation area ($F=8.199$; $Sig=0.000$; Multiple $R=0.421$; $R^2=0.177$). Perception of tourists on environmental impacts significantly correlated to recreation experiential change ($r=0.087$; $Sig=0.01$). Factors influencing the need for revisit the recreation areas were perception of tourists on environmental impacts and their overall satisfaction for the present visit (Goodness of Fit= 905.599 ; $\chi^2=188.562$; $df=3$; $Sig=0.000$; $R^2=0.283$). This study suggested that recreation area manager should include perception on environmental impacts of all visitors in assessing recreation carrying capacity of each area.

Student's signature

Thesis Advisor's signature

31 / May / 2005